

۵

همگام با ریاضیات کانگورو

انتشارات فاطمی

ناظرت بر چاپ: علی محمدپور

مدیر تولید: فرید مصلحی مصلح آبادی

حروفچینی و صفحه‌بندی: زهره امینی

نموده‌خوانی: فریبا معلمی

طراحی جلد: علی ابوالحسنی

لیتوگرافی: نقش سبز

چاپ و صحافی: ندای ایران

_____

راهنمای معلمان و والدین

همگام با ریاضیات کانگورو ۵

مؤلف: جعفر اسدی گرمارودی

دبیر علمی مجموعه: سپیده چمن آرا

ناشر: انتشارات فاطمی

چاپ اول، ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸_۹۶۴_۳۱۸_۹۱۳_۶

ISBN 978-964-318-913-6

کلیه‌ی حقوق برای انتشارات فاطمی محفوظ است.

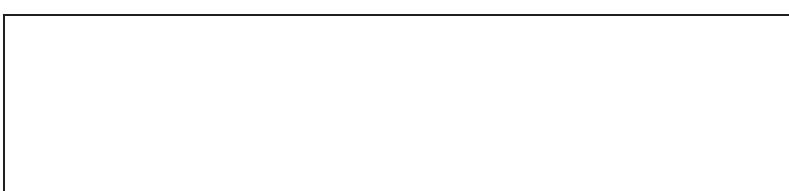
نشانی دفتر: میدان فاطمی، خیابان چوبیان، خیابان میرهادی،

شماره‌ی ۱۴، کد پستی ۱۴۱۵۸۸۴۷۴۱، تلفن: ۸۸۹۴۵۵۴۵ (۲۰ خط)

نمبر: ۸۸۹۴۴۰۵۱ • www.fatemi.ir • info@fatemi.ir

نشانی فروشگاه: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه،

تقاطع شهدای راندار مری تلفن: ۶۶۹۷۳۷۱۰ نمبر: ۶۶۹۷۳۴۷۸

بهنام خدا

فهرست

۱	پاسخ مسئله‌های فصل اول
۱۸	پاسخ مسئله‌های فصل دوم
۳۳	پاسخ مسئله‌های فصل سوم
۵۴	پاسخ مسئله‌های فصل چهارم
۷۰	پاسخ خود را بیازمایید

پاسخ مسئله‌های فصل اول

پاسخ مسئله‌های سطح ۱

۱. (۲) ۲۳۲۳ از راست به چپ به صورت ۳۲۳۲ خوانده می‌شود و ویژگی موردنظر را ندارد.

$$987 - 102 = 885 \quad (2)$$

۳. (۳) حاصل عبارت (۳) برابر ۶، حاصل عبارت (۱) برابر ۵ و حاصل بقیه عبارت‌ها برابر صفر است.

۴. (۲) از دایره‌ی پایین شروع می‌کنیم:

$$B = 55 - (11 + 14 + 2 + 13 + 7) = 8$$

$$A = 55 - (8 + 11 + 8 + 9 + 9) = 10$$

۵. (۲) از حاصل جمع همهٔ عددها، حاصل جمع سه عدد معلوم را کم می‌کنیم تا عدد مجهول به دست آید:

$$(۹ + ۶) - (۲ + ۳ + ۴) = ۶$$

۶. (۵) برای یافتن بزرگ‌ترین عدد، باید از کارتی که روی آن عدد ۷ نوشته شده است، آغاز کنیم. چون این عدد بزرگ‌ترین رقمی است که می‌توانیم در ابتدای عدد قرار دهیم، پس از آن به ترتیب کارت ۶۴، ۴۱، ۵، ۳۰۹، ۴۱، ۵ و ۲ را قرار می‌دهیم.

(۱). ۷

$$\begin{aligned} (۹ \times 100000) + (۹ \times 10000) + (۱۰ \times 1000) \\ = ۹00000 + ۹0000 + 10000 = 1000000 \end{aligned}$$

(۲). ۸

دور اول از ۵۵ تا ۹:۰۰ ۲۶:۵۵ یعنی ۳۱ دقیقه

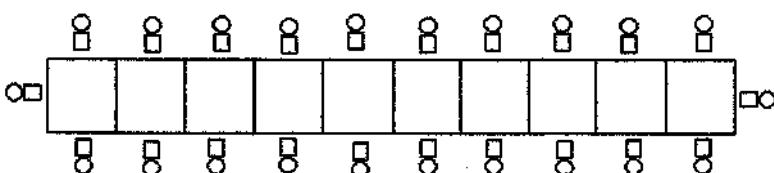
دور دوم از ۲۶:۰۰ تا ۵۴:۰۰ یعنی ۲۸ دقیقه

دور سوم از ۵۴:۰۰ تا ۲۸:۱۱ یعنی ۳۴ دقیقه

دور چهارم از ۲۸:۱۱ تا ۰۳:۱۲ یعنی ۳۵ دقیقه

دور پنجم از ۰۳:۱۲ تا ۳۲:۱۲ یعنی ۲۹ دقیقه

راه حل اول: روی هم ۲۲ صندلی دور این میز قرار می‌گیرد.

راه حل دوم:

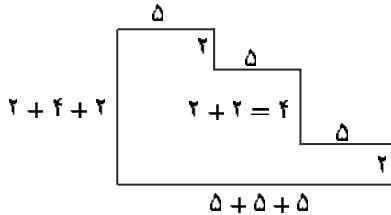
$$(\text{تعداد میزها} \times 2) + 2 = \text{تعداد صندلی‌ها}$$

$$(10 \times 2) + 2 = 22$$

(۲). ۱۰

$$\text{محیط} = 5 + 2 + 5 + \underbrace{4}_{2+2} + 5 + 2 + (5 + 5 + 5) + (2 + \underbrace{4}_{2+2} + 2)$$

$$\text{محیط} = 6 \times 5 + 8 \times 2$$

(۲). ۱۱

(۴). ۱۲

$$1\frac{5}{4} = 2\frac{1}{4}$$

(۴). ۱۳

$$\begin{aligned} 1394 + \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{6} \right) &= 1394\frac{3}{6} + \frac{2}{6} + \frac{1}{6} \\ &= 1394 + 1 = 1395 \end{aligned}$$

راه حل اول: با توجه به شکل صفحه‌ی بعد می‌توان نوشت (۳). ۱۴

$$\text{کسری که گندم کاشته شده است} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

گندم	
گندم	

راه حل دوم:

$$\frac{2}{3} \times \frac{1}{2} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

(۳) . ۱۵

$$\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} \times \frac{1}{4} \times ۲۴ = ۱$$

(۳) تعداد قلب‌های قرمز و تعداد کل قلب‌های هر شکل را بشمارید. کسر $\frac{\text{قلب‌های قرمز}}{\text{کل قلب‌ها}}$ را بنویسید. کسرها را ساده کنید.
بررسی گزینه‌ها:

$$(۱) \quad \frac{\text{قلب‌های قرمز}}{\text{کل قلب‌ها}} = \frac{۲}{۵}$$

$$(۲) \quad \frac{\text{قلب‌های قرمز}}{\text{کل قلب‌ها}} = \frac{۶}{۱۰} = \frac{۳}{۵}$$

$$(۳) \quad \frac{\text{قلب‌های قرمز}}{\text{کل قلب‌ها}} = \frac{۴}{۶} = \frac{۲}{۳}$$

$$(۴) \quad \frac{\text{قلب‌های قرمز}}{\text{کل قلب‌ها}} = \frac{۲}{۶} = \frac{۱}{۳}$$

$$(۵) \quad \frac{\text{قلب‌های قرمز}}{\text{کل قلب‌ها}} = \frac{۶}{۱۲} = \frac{۱}{۲}$$

(۴) . ۱۷

$$\frac{۲۰۰۳ + ۲۰۰۳ + ۲۰۰۳ + ۲۰۰۳ + ۲۰۰۳}{۲۰۰۳ + ۲۰۰۳} = \frac{۵ \times ۲۰۰۳}{۲ \times ۲۰۰۳} = \frac{۵}{۲}$$

پاسخ مسئله‌های سطح ۲

(۵) ۱

۱۷
۳۰
+
۴۹
_____
۹۶

۲. (۳) دو تا خط را که از خانه‌ی بالا شروع می‌شوند، انتخاب می‌کنیم. حاصل جمع عده‌های این دو خط با حاصل جمع دو خط افقی برابر است؛ پس در خط دیگری که از خانه‌ی بالا شروع می‌شود، حاصل جمع دو عدد پایینی دو برابر عدد خانه‌ی بالایی است. با همین استدلال در خط‌های دیگری هم که از خانه‌ی بالا شروع می‌شوند، حاصل جمع دو عدد پایینی دو برابر عدد خانه‌ی بالایی است. به این ترتیب، حاصل جمع همه‌ی خانه‌ها از طرفی برابر است با $۱ + ۲ + ۳ + ۴ + ۵ + ۶ + ۷ = ۲۸$

$$1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = 28$$

پس عدد خانه‌ی بالایی برابر است با

$$28 \div 7 = 4$$

۳. (۱) مجموع یکی‌ها و صدتاًی‌های طبقه‌ی میلیون‌ها، $۳۰\,۹$ می‌شود، پس همه‌ی ده‌تاًی‌های این طبقه برابر صفر بوده‌اند.

۴. (۵) او از جمعه آغاز می‌کند و هر هفته $49 = 4 \times 6 + 5$ صفحه از کتاب را می‌خواند. پس در ۵ هفته؛ یعنی 35 روز، 245 صفحه را خواهد خواند. روز بعد دوباره جمعه است و او 25 صفحه‌ی دیگر را می‌خواند. 20 صفحه از

کتاب باقی می‌ماند که خواندن آن ۵ روز دیگر وقت می‌برد. پس خواندن کتاب ۳۵ + ۱ + ۵ = ۴۱ روز طول می‌کشد.

۵. (۲) ابتدا دومین عدد را از اولین عدد کم کنید، حاصل را با سومین عدد جمع کنید، سپس چهارمین عدد را از حاصل به دست آمده کم کنید و به همین ترتیب ادامه دهید.

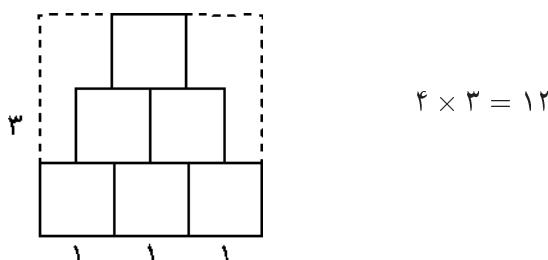
۶. (۲) هر 60° دقیقه معادل یک ساعت و هر 24 ساعت معادل یک شبانه روز است. پس $200^{\circ} 3$ دقیقه تقریباً معادل 33 ساعت است، یعنی 1 شبانه روز و 9 ساعت.

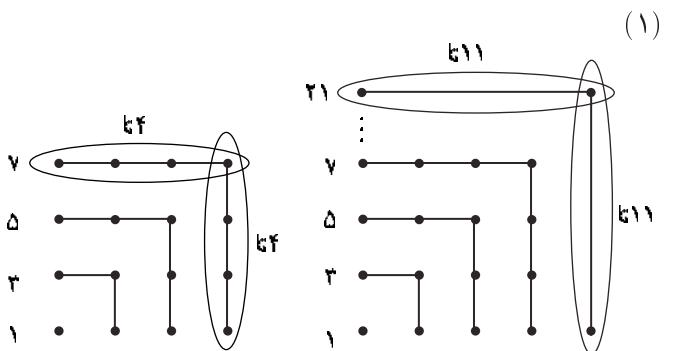
پس از یک شبانه روز، ساعت $۰^{\circ} ۳$: $۰^{\circ} ۲۱$ روز $۱۳۸۳, ۳, ۲۱$ است و ۹ ساعت بعد از آن، وارد روز بعد یعنی $۱۳۸۳, ۳, ۲۲$ شده‌ایم.

۷. (۴) کل مسیر دو ساعت طول کشیده است؛ یعنی 120° دقیقه، پس 40° دقیقه پس از شروع حرکت، یک سوم مسیر را طی کرده است. پس در ساعت $۱^{\circ} ۰$ یک سوم مسیر را طی کرده است.

$$\begin{array}{r} 1 : 30' \\ + \quad \quad \quad 40' \\ \hline 2 : 10' \end{array}$$

۸. (۴) محیط شکل با محیط مربع دور شکل برابر است، بنابراین

۱۰. (۴) عدهای ۳ و ۹ در جدول هستند و اختلاف عدهای هر دو خانه‌ی کنار هم برابر ۱ است؛ پس همه‌ی عدهای بین ۳ و ۹ هم در جدول هستند. کافی است نشان دهیم که با عدهای ۳ تا ۹ می‌توان جدول را پر کرد:

۳	۴	۵	۶
۴	۵	۶	۷
۵	۶	۷	۸
۶	۷	۸	۹

نمونه‌ی پر شده

۱۱. (۱) اگر همه‌ی قسمت‌های رنگ شده را به پایین شکل منتقل کنیم، دقیقاً نیمی از شکل، زرد می‌شود.

(۵). ۱۲

$$\left. \begin{array}{l} \frac{1}{3} = \frac{3}{12} \\ \frac{1}{6} = \frac{2}{12} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{3}{12} - \frac{2}{12} = \frac{1}{12}$$

(۴) . ۱۳

$$\frac{1}{16} = \frac{200}{\square} \Rightarrow \square = 16 \times 200 = 3200 \text{ متر} = 3 \text{ کیلومتر و } 200 \text{ متر}$$

(۴) . ۱۴

$$\underbrace{\frac{1}{2} + \frac{3}{2} + \frac{3}{4}}_{\frac{9}{2}} + \frac{4}{4} + \frac{5}{4} + \frac{6}{4} = 6 = \frac{12}{2}$$

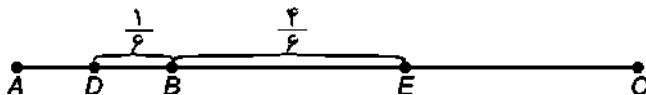
$$\left. \begin{array}{l} A \text{ خانه تا نقطه‌ی} \\ \text{نقطه‌ی } A \text{ تا خانه} \\ \text{خانه تا مدرسه} \end{array} \right\} = \frac{1}{4} \quad (5) . ۱۵$$

$$\Rightarrow \frac{4}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = 1\frac{2}{4} = 1\frac{1}{2}$$

(۵) . ۱۶

$$\frac{1}{3} \div 2 = \frac{1}{3} \div \frac{6}{6} = \frac{1}{6}$$

$$1\frac{1}{3} \div 2 = \frac{4}{3} \div \frac{6}{6} = \frac{4}{6}$$

$$DE \text{ طول} = \frac{1}{6} + \frac{4}{6} = \frac{5}{6}$$

(۴) . ۱۷ توب بار اول به اندازه‌ی

$$\frac{4}{5} \times 1^{\circ} = 8^{\circ}$$

بالا می‌رود، بار دوم به اندازه‌ی

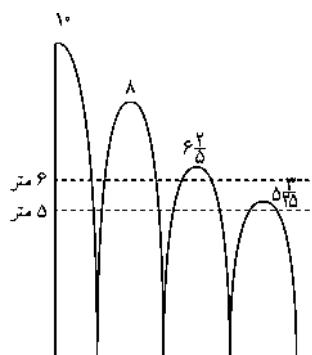
$$\frac{4}{5} \times 8 = \frac{32}{5} = 6\frac{2}{5} \text{ متر}$$

بالا می‌رود، بار سوم به اندازه‌ی

$$\frac{4}{5} \times \frac{32}{5} = \frac{128}{25} = 5\frac{3}{25} \text{ متر}$$

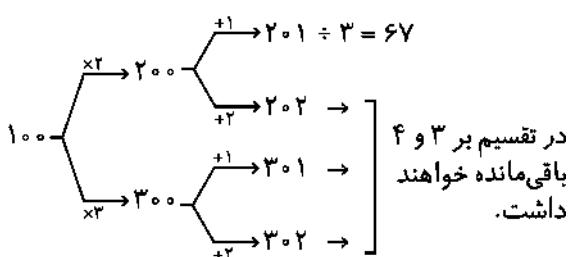
و دفعه‌ی بعد دیگر به ۵ متر نمی‌رسد.

حرکت توپ در نمودار زیر نشان داده شده است:

پاسخ مسئله‌های سطح ۳

(۳) . ۱

۲. (۵) با حدس و آزمایش می‌توان نتیجه گرفت که حاصل جمع دو عدد یک رقمی و یک عدد دورقی از ۱۱۷ بزرگ‌تر نخواهد بود، بنابراین $Z = 1$

$$\begin{array}{r} X \\ X \\ + Y \quad Y \\ \hline 1 \quad 1 \quad 1 \end{array}$$

با حدس و آزمایش $X = 6$ و $Y = 9$ خواهد بود.

۳. (۴) $\wedge$ هر رقمی می‌تواند باشد، یعنی ۱۰ حالت مختلف. ○ باید از ۷ کم‌تر باشد.

$$\begin{array}{r} \Gamma \quad \wedge \quad \circ \\ - \quad 2 \quad 9 \quad 7 \\ \hline \circ \quad \wedge \quad \Gamma \end{array}$$

$$\left. \begin{array}{l} \circ = 6 \rightarrow \Gamma = 9 \\ \circ = 5 \rightarrow \Gamma = 8 \\ \circ = 4 \rightarrow \Gamma = 7 \\ \circ = 3 \rightarrow \Gamma = 6 \\ \circ = 2 \rightarrow \Gamma = 5 \\ \circ = 1 \rightarrow \Gamma = 4 \end{array} \right\} \text{برای } \circ \text{ و } \Gamma, 6 \text{ حالت مختلف}$$

برای $\wedge$ هم ۱۰ حالت مختلف داریم. پس همه‌ی حالت‌های مختلف $10 \times 6 = 60$ تا است.

(۴) . ۴

$$36 \div 3 = 12 \implies \begin{cases} 12 = 2 \times 6 \implies 15 - (2+6) = 7 \\ 12 = 3 \times 4 \implies 15 - (3+4) = 8 \end{cases}$$

(۵) می‌دانیم که در این عدد 1000 رقمی، 250 تا رقم 2 ، 500 تا 0 و 250 تا رقم 8 وجود دارد. برای آنکه حاصل جمع رقم‌های باقی‌مانده برابر 2008 شود، 250 تا هشت و 4 تا دو را نگه می‌داریم و بقیه‌ی رقم‌ها یعنی $1000 - 254 = 746$ رقم را پاک می‌کنیم.

(۶) . ۶

۱	۷	۳
۵	۶	۹
۲	۸	۴

(۱) پخش کل آهنگ‌ها روی هم 13 دقیقه طول می‌کشد. پس $52 = 4 \times 13$ دقیقه بعد باز هم همان آهنگ C پخش می‌شود و $8 - 52 = 60$ دقیقه بعد از آن، آهنگ A پخش می‌شود.

(۲) در جدول، عددهایی با یکان 8 یا 9 در ستون آخر قرار می‌گیرند. پس قطعه‌ی گزینه‌ی (۲) در جدول پارسا دیده نمی‌شود.

(۵) کلمه‌ی $KANGAROO$ که در دنباله تکرار شده است، 8 حرف دارد. در 250 بار نوشتن این کلمه، 2000 حرف به کار می‌رود. حرف 1200 آم، K است. حرف 7200 آم هم O است.

(۴) با ادامه دادن جدول 2×4 متوجه می‌شویم که حاصل جمع و حاصل تفریق به دست آمده در هر سطر، دو برابر عددهای به دست آمده در دو سطر بالاتر از آن است. بدین ترتیب با استفاده از عددهای 96 و 64 در سطر 7 ، می‌توانیم عددهای 48 و 32 را برای سطر 5 ، عددهای 24 و 16 را برای سطر

۳ و عدهای ۱۲ و ۸ را برای سطر اول پیدا کنید. حاصل جمع این دو عدد برابر ۲۰ است.

۱۱. (۱) با توجه به شکل زیر، عدهای زوج در سمت راست سالن هستند و چون عدد ۱۰۰ زوج است، پس محمد باید یک عدد زوج را انتخاب کند تا نزدیک عالی بنشیند. با توجه به الگوی موجود در صندلی‌ها (هر صندلی با صندلی کناری دو عدد فاصله و با یک ردیف بالایی ۲۰ تا فاصله دارد) می‌توان جای صندلی‌ها را مشخص کرد:

														۱۲۰
														۱۱۸
														۱۱۰
														...
														۱۰۸
														۱۰۶
														۱۰۴
														۱۰۲
														→ ردیف ششم
														۸۲
														۸۴
														۸۶
														۸۸
														۹۰
														...
														۹۸
														۱۰۰
														→ ردیف پنجم
														:
														:
														:
														:
														۴۰
														۳۸
														۳۰
														...
														۲۸
														۲۶
														۲۴
														۲۲
														۲۰
														۲
														۴
														۶
														۸
														۱۰
														...
														۱۸
														۲۰

$$\frac{5}{7} = \frac{1}{2} + \frac{9}{\square} \Rightarrow \frac{5}{7} - \frac{1}{2} = \frac{9}{\square}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{14} - \frac{7}{14} = \frac{3}{14} \Rightarrow \frac{3}{14} = \frac{9}{\square}$$

$$\Rightarrow \square = 42$$

۱۳. (۲) تعداد دانشآموزان باید برابر ۳، ۶ و ۸ باشد. ۲۴ برابر ۳، ۶ و ۸ بخش‌پذیر است و از ۳۰ هم کمتر است.

$$\frac{1}{6} \times 24 = 4, \quad \frac{1}{8} \times 24 = 3, \quad \frac{2}{3} \times 24 = 16$$

$$24 - (4 + 3 + 16) = 24 - 23 = 1$$

پس یک دانشآموز نمره‌ی F گرفته است.

(۵) . ۱۴

$$\frac{1}{\cancel{2}} \times \frac{\cancel{2}}{1} \times \frac{\cancel{2}}{1} \times \cdots \times \frac{\cancel{1393}}{1393} \times \frac{\cancel{1393}}{1394} = \frac{1}{1394}$$

(۶) . ۱۵

$$\frac{1}{15} + \underbrace{\frac{2}{15} + \cdots + \frac{13}{15}}_{15} + \frac{14}{15} = \frac{15 \times 7}{15} = 7$$

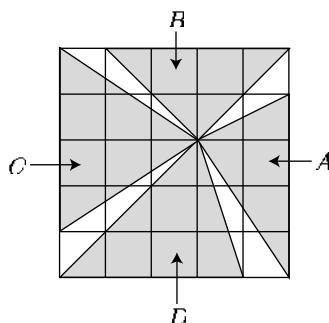
همهی کسرهای کوچک تر از واحد

با مخرج ۱۵ (۱۵ کسر)

(۱) . ۱۶. ضلع هر یک از مربع‌های کوچک را یک واحد در نظر می‌گیریم:

$$\frac{2 \times 4}{2} = 4 : B \text{ و } A \text{ مساحت مثلث } A$$

$$\frac{3 \times 4}{2} = 6 : D \text{ و } C \text{ مساحت مثلث } C$$

پس مساحت قسمت آبی برابر است با $20 - 4 - 6 = 20 - 10 = 10$. مساحتکل مربع $= 25 = 5 \times 5$ است. پس مساحت قسمت سفید برابر است با $25 - 10 = 15$ و نسبت مساحت قسمت سفید به مساحت قسمت آبی برابر

$$\frac{15}{10} = \frac{3}{2}$$

۱۷. (۲) تعداد گل‌های قلی باید بر $9 \frac{5}{9}$ آن‌ها قرمز است، تعداد گل‌های فری هم باید بر $17 \frac{7}{9}$ بخش‌پذیر باشد. با بررسی گزینه‌ها، تنها گزینه‌ی (۲) است که این شرایط را برقرار می‌کند. چون $36 \frac{3}{9}$ بر $9 \frac{5}{9}$ بخش‌پذیر است و $36 - 34 = 2 \frac{7}{9}$ بر $17 \frac{7}{9}$ بخش‌پذیر است.

پاسخ جورچین‌های فصل اول

۱	۳	۲	۴
۴	۱	۳	۲
۲	۴	۱	۳
۳	۲	۴	۱

سودوکوی پیشترفته (۲)

۱	۳	۴	۲
۲	۴	۱	۳
۳	۱	۲	۴
۴	۲	۳	۱

سودوکوی پیشترفته (۱)

۱	۲	۳	۴
۳	۴	۱	۲
۲	۳	۴	۱
۴	۱	۲	۳

سودوکوی پیشترفته (۴)

۳	۴	۲	۱
۲	۱	۳	۴
۴	۲	۱	۳
۱	۳	۴	۲

سودوکوی پیشترفته (۳)

۱	۲	۴	۳
۲	۱	۳	۴
۴	۳	۲	۱
۳	۴	۱	۲

سودوکوی پیشرفته (۶)

۴	۱	۲	۳
۳	۲	۱	۴
۱	۳	۴	۲
۲	۴	۳	۱

سودوکوی پیشرفته (۵)

۲	۳	۱	۴
۳	۴	۲	۱
۴	۱	۳	۲
۱	۲	۴	۳

سودوکوی پیشرفته (۸)

۳	۱	۲	۴
۴	۳	۱	۲
۲	۴	۳	۱
۱	۲	۴	۳

سودوکوی پیشرفته (۷)

۲	۳	۱	۴
۴	۲	۳	۱
۱	۴	۲	۳
۳	۱	۴	۲

سودوکوی پیشرفته (۱۰)

۲	۱	۳	۴
۱	۳	۴	۲
۴	۲	۱	۳
۳	۴	۲	۱

سودوکوی پیشرفته (۹)

۲	۱	۴	۳
۴	۲	۳	۱
۱	۳	۲	۴
۳	۴	۱	۲

سودوکوی پیشرفته (۱۲)

۴	۲	۱	۳
۳	۱	۲	۴
۱	۴	۳	۲
۲	۳	۴	۱

سودوکوی پیشرفته (۱۱)

۵	۶	۴	۱	۲	۳
۱	۴	۵	۶	۳	۲
۶	۲	۳	۵	۱	۴
۲	۱	۶	۳	۴	۵
۴	۳	۱	۲	۵	۶
۳	۵	۲	۴	۶	۱

سودوکوی پیشرفته (۱۴)

۴	۶	۱	۵	۳	۲
۶	۳	۴	۲	۵	۱
۱	۴	۵	۶	۲	۳
۵	۲	۳	۴	۱	۶
۲	۱	۶	۳	۴	۵
۳	۵	۲	۱	۶	۴

سودوکوی پیشرفته (۱۳)

۴	۵	۶	۲	۳	۱
۵	۳	۲	۴	۱	۶
۲	۶	۳	۱	۵	۴
۱	۲	۵	۶	۴	۳
۶	۴	۱	۳	۲	۵
۳	۱	۴	۵	۶	۲

سودوکوی پیشرفته (۱۶)

۶	۱	۵	۲	۳	۴
۵	۳	۱	۴	۲	۶
۱	۵	۲	۶	۴	۳
۴	۲	۳	۵	۶	۱
۳	۴	۶	۱	۵	۲
۲	۶	۴	۳	۱	۵

سودوکوی پیشرفته (۱۵)